

Gemeente De Fryske Marren

Beleidsplan Bibliotheeken 2025-2028

Mear as Boeken

 team Maatschappelijke Ontwikkeling
11 september 2024

Inhoud

Voorwoord wethouder Van der Meer	3
Inleiding	4
1. Context van het beleid	5
Bibliotheken Mar en Fean	5
Afgelopen beleidsperiode	5
Trends en ontwikkelingen	5
2. Visie op het bibliotheekwerk	6
Visie	6
Vastleggen van een basisdienstverlening	7
Programma's	8
3. Programma 1: De start van een leven lang leesplezier	8
4. Programma 2: Digitaal weerbaar en gezond	11
Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)	11
Digitale weerbaarheid en veiligheid	11
Cyberpesten en de gevaren van sexting	11
5. Financiën	12

Voorwoord wethouder Van der Meer

Bêste lêzer,

Foar jo leit it beliedsplan Biblioteken fan gemeente De Fryske Marren mei de titel 'Mear as boeken'.

En dat hat in reden. It taakfjild fan de biblioteken is safolle mear as allinnich boeken. Yn in bibliotek kinst as ien fan de net folle publike plakken wêze sûnder datst wat hoechst (te keapjen). Je meie der wêze, ek sûnder abonnemint. It is in mienskipromte mei tagong ta alderlei ynformaasje, mei in ynformaasjepunt digitale oerheid, (digi)taalhuzen, in grut kursusoanbod en in skala oan aktiviteiten en dêr 'tst simpelwei moetsje kinst. En ja, der binne boeken. Fan ynformaasje ta ferhalen dy 't je reizgje litte troch de tiid en ferskate wrâlden. Dêrmei bringt de bibliotek in enoarme rykdom mei foar alle leeftiden. Ut gemeente De Fryske Marren wei sette wy derop yn dat elkenien, fan jong oant âld, leechdromplich tagong hawwe kin ta dizze wichtige foarsjenning.

Yn dit beliedsplan silje wy de aktiviteiten taspitse op ûnderwerpen dy 't wy wichtich fine foar ús gemeente. Mei Biblioteken Mar en Fean silje we oan de slach om bern en harren âlden entûsjast te krijen foar it lêzen. Wy sette út wille yn op ferbettering fan taal- en lêsfearnichheden. Dizze basisfearnichheden binne fan belang om ek sûnensfearnichheden te ferbetterjen. Neist it lêspлезier silje wy ek oan 'e slach mei bewustwurding fan alle mooglikheden dy 't de digitale wrâld ús biedt en dêrmei dus ek de gefaren derfan.

In soad lêswille!

Sippy van der Meer

Wethâlder keunst en kultuer gemeente De Fryske Marren

Inleiding

Het huidige beleidsplan bibliotheken dateert uit 2014 en is opgesteld net na de gemeentelijke fusie. Na tien jaar is het tijd om dit beleid te herzien. Mede door de politieke aandacht die het Rijk nu heeft voor het werk en de rol van de bibliotheek is het belangrijk om nieuwe beleidskaders op te stellen.

De openbare bibliotheek inspireert in elke levensfase. De publieke ruimte van de openbare bibliotheek functioneert als huiskamer van de stad, de wijk of het dorp. Het is de plek waar iedereen komt ongeacht leeftijd, inkomen, opleiding of sociale klasse. Dat is belangrijk in een samenleving waar we ervoor moeten zorgen dat mensen uit alle lagen elkaar blijven ontmoeten en iedereen gelijke kansen heeft.

- Uit de kamerbrief "Een abonnement op de hele wereld. Versterken van het stelsel van openbare bibliotheken".

In de kamerbrief die hierboven geciteerd wordt, zijn diverse aankondigingen gedaan over hoe het Rijk wenst om te gaan met de bibliotheken. De bibliotheek is niet meer alleen een uitleenlocatie van boeken en aanverwante zaken, maar heeft een ondersteunende rol in de gemeenschap.

Op het gebied van onderwijsachterstanden heeft de bibliotheek een belangrijke rol in het creëren van een taalrijke omgeving voor het opgroeiende kind. De bibliotheken zijn daarom opgenomen in het Masterplan basisvaardigheden. Vanuit het Rijk wordt ingezet op het versterken van de relatie tussen scholen en bibliotheken, maar ook de bibliotheken met de kinderopvang. Voor deze inzet zijn extra middelen beschikbaar gesteld waarop bibliotheken konden aanvragen.

Vanaf 1 januari 2023 is de gemeente verantwoordelijk voor de Informatiepunten Digitale Overheid (IDO). Via de regeling Specifieke Uitkering Informatiepunten Digitale Overheden krijgt de gemeente jaarlijks middelen om via de bibliotheken IDO's te faciliteren.

Naast bovengenoemde wijzigingen en (tijdelijke) extra middelen zet het Coalitieprogramma Fûnemint foar moarn op diverse thema's die het bibliotheekwerk raken zoals het Frysk taalbeleid en het onderwijs.

Dit beleidsplan vormt de basis van subsidieopdracht die gemeente De Fryske Marren geeft aan Bibliotheken Mar en Fean.

1. Context van het beleid

Bibliotheken Mar en Fean

Bibliotheken Mar en Fean geeft in gemeente De Fryske Marren uitvoering aan de wet stelsel openbare bibliotheken. Deze bibliotheekorganisatie is actief in drie gemeenten: Súdwest Fryslan, Heerenveen en De Fryske Marren. In gemeente De Fryske Marren zijn drie bibliotheekvestigingen in Joure, Lemmer en Balk.

In 2023 had Bibliotheken Mar en Fean in de De Fryske Marren:

11.008 leden

203.018 uitleningen

140.057 bezoekers

Afgelopen beleidsperiode

In de periode 2015-2024 heeft Bibliotheken Mar en Fean uitvoering gegeven aan het gemeentelijk beleidsplan bibliotheken van 2014. Dit beleid was erop gericht de bibliotheken in aanloop naar de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen zich toe te spitsen op drie kerntaken vanuit de Wsob:

1. Informeren: de basisbibliotheek als warenhuis van kennis en informatie.
2. Leren: de basisbibliotheek als centrum voor ontwikkeling en educatie.
3. Lezen: de basisbibliotheek als inspiratiebron van lezen en literatuur.

Naast het gemeentelijk beleid, heeft Bibliotheken Mar en Fean ook eigen meerjarenbeleidsplannen voor haar organisatie. Het één na laatste meerjarenbeleidsplan van 2020-2022 heeft Bibliotheken Mar en Fean voor ons geëvalueerd. Uit deze evaluatie komt onder andere naar voren dat Bibliotheken Mar en Fean in de komende periode meer wil inzetten op structurele inzet op de interventies BoekStart en de Bibliotheek op School. Inwoners weten voor initiatieven ook beter de bibliotheek te vinden. Daarnaast geeft Bibliotheken Mar en Fean aan dat de inzet van digitale cursussen groeit en wordt uitgebreid. Dit sluit mooi aan op het Informatiepunt Digitale Overheid dat steeds verder groeit.

Trends en ontwikkelingen

In de afgelopen kabinetsperiode zijn er veel ontwikkelingen geweest op gebied van het bibliotheekwerk. Zo wilde het vorige kabinet het netwerk van bibliotheken herstellen en is aangekondigd dat een nog nader in te vullen zorgplicht voor gemeenten ingesteld wordt via de wsob om het bibliotekennetwerk te behouden.

Naast de landelijke ontwikkelingen op het gebied van de wet ligt er ook het bibliotheekconvenant dat is getekend door alle ketenpartners in de bibliotheeksector. Het huidige bibliotheekconvenant is een verlenging van het convenant van 2020-2023. In dit convenant zijn de volgende drie opgaven opgenomen:

- De geletterde samenleving - Bevorderen geletterdheid en leesplezier
- Participatie in de informatiesamenleving – Digitale inclusie en digitaal burgerschap
- Leven lang ontwikkelen – Basisvaardigheden en blijvende inzetbaarheid

Alle bibliotheken in Nederland werken aan de gestelde maatschappelijke opgaven. Zoals u in dit beleidsplan zult lezen, leggen wij met dit beleidsplan de nadruk op twee van de drie opgaven.

2. Visie op het bibliotheekwerk

Visie

De Bibliotheken in De Fryske Marren zijn voor al haar inwoners toegankelijk en bereikbaar, waarbij de bibliotheek fungeert als ontmoetingsplaats in onze mienskip.

Oftewel:

Een inclusieve bibliotheek

De Bibliotheek is een inclusieve plaats waar plek is voor iedere inwoner.

Fysieke en digitale bereikbaar

Deze bibliotheken zijn bereikbaar voor onze inwoners. Dit betekent dat wij drie bibliotheekvestigingen in Joure, Lemmer en Balk hebben, maar ook aanwezigheid van de bibliotheek in de scholen en kinderopvanglocaties. De bibliotheken bieden ook digitale dienstverlening aan.

De bibliotheek is onderdeel van de gemeenschap

De bibliotheek is een ontmoetingsplaats en is de plek waar informatie opgevraagd en uitgewisseld kan worden. Waar boeken uitgeleend worden, cursussen aangeboden worden en waar activiteiten plaatsvinden. Maar zijn vooral een plek waar je mag zijn wie je bent en waar je jezelf mag ontwikkelen.

Waarom we hier op inzetten

In De Fryske Marren kunnen alle inwoners meedoen en zich ontplooien. Wij staan voor een sterke en dragende samenleving met goede en toegankelijke basisvoorzieningen, waarin iedereen naar vermogen meedoet; de inclusieve samenleving. – Coalitieakkoord 2022-2026

Bibliotheken maken deel uit van de basisvoorzieningen in De Fryske Marren. Bibliotheken zorgen voor een verhoogde leefbaarheid onze gemeente doordat dit onze gemeente aantrekkelijker maakt om te wonen. Daarnaast hebben de bibliotheken een fundamentele rol in het sociaal domein op het gebied van preventie en ter ondersteuning van onze inwoners op o.a. het gebied van gezondheidsvaardigheden. Binnen de doelstellingen op het gebied van leefbaarheid hebben de bibliotheken een specifieke rol als het gaat om onderwijs en het nog te ontwikkelen Frysk Taalbeleid.

Wat we gaan doen

Gemeente De Fryske Marren maakt onderscheid tussen het onderdeel basisdienstverlening en twee programma's waarin specifieke aandacht wordt besteed aan maatschappelijke opgaven die voor ons van groot belang zijn.

Vastleggen van een basisdienstverlening

In de basisdienstverlening nemen we onderdelen van het bibliotheekwerk die standaard zijn voor het bibliotheekwerk in onze gemeente.

Deze basisdienstverlening houdt het volgende in:

- Uitvoering van de vijf wettelijke taken die opgenomen staan in de Wet Stelsel openbare Bibliotheekvoorzieningen¹
- Het organiseren en faciliteren van Taalhuizen en Digitaalhuizen
- Bibliotheken Mar en Fean set yn op behâld fan ús Fryske taal troch it beskikber stellen fan Fryske (foar)lêsbûken oan alle skoallen en organisearret jierliks fiif aktiviteiten om de Fryske literatuer foar it ljocht te bringen. Dêrneist docht Bibliotheken Mar en Fean mei oan de Fryske Boekewike, it fertel - en Foarlêsfestival en oare lêsbefoarderingsaktiviteiten foar it Frysk.
- Het aanbieden van cursussen op het gebied van digitale vaardigheden
- Bibliotheken Mar en Fean is ketenpartner binnen het sociaal domein op het gebied van:
 - a) Armoede en schulden
 - b) Inburgering
 - c) Laaggeletterdheid
 - d) Welzijnswerk
 - e) Burgerschap
 - f) Kunst en Cultuur
 - g) Onderwijs
 - h) De Fryske Taal²
- Een minimum van twintig uren aan bemande openingstijden per vestiging waarvan minimaal één avondopening en/of een dagdeel in het weekend per bibliotheekvoorziening.

Naast de basisdienstverlening maken ook de volgende onderwerpen deel uit van het bibliotheekwerk in de Fryske Marren:

Cultuurcoach Onderwijs

Bovenop de basisdienstverlening en volgend op het beleidsplan Kunst Stroomt zet Bibliotheken Mar en Fean een Cultuurcoach onderwijs in, zoals benoemd in de nieuwe Brede Regeling Combinatiefuncties (2023). Hiervoor krijgt Bibliotheken Mar en Fean een aanvullende subsidie vanuit deze regeling.

Informatiepunt Digitale Overheid

Voor de looptijd van de specifieke uitkering informatiepunt digitale overheid, geeft Bibliotheken Mar en Fean uitvoering aan het Informatiepunt Digitale Overheid.

¹ Voor toelichting op de Wsob zie bijlage 1

² De toelichting op de samenhang tussen het bibliotheekwerk en de genoemde beleidsonderdelen vindt u in bijlage 1

Bibliotheekabonnement voor minima

In de verordening minima staat opgenomen dat mensen met een minimum inkomen op vertoon van een voucher/beschikking een gratis bibliotheekabonnement kunnen afnemen bij Bibliotheken Mar en Fean. Hierbij geldt de afspraak dat de kosten à € 50 voor een abonnement voor € 25 gedekt wordt uit de huidige subsidie aan de bibliotheken en dat de resterende € 25 gedekt wordt uit het gemeentelijk budget armoede en schulden. Bibliotheken Mar en Fean kan voor de uitgifte van deze abonnementen jaarlijks achteraf een factuur sturen naar gemeente De Fryske Marren voor zolang als deze afspraak staat opgenomen in de verordening voor mensen met een minimum inkomen. De gedachte achter deze verordening is dat binnen de groep minima laaggeletterdheid en anderstaligheid oververtegenwoordigd zijn. Juist minima zijn gebaat bij de dienstverlening van de bibliotheken. Wij hopen dat eenmaal over de drempel van de bibliotheken, deze mensen vaker naar de bibliotheek komen en daarmee zelf de benodigde hulpmiddelen, cursussen en begeleiding kunnen vinden.

Programma's

Gemeente De Fryske Marren kiest voor twee belangrijke aandachtsgebieden in de komende beleidsperiode. Dit zijn onderwerpen waarop op de korte en lange termijn veel winst valt te behalen, maar ook de grootste opgaven liggen op landelijk en lokaal niveau.

Programma 1: De start van een leven lang leesplezier.

Deze programmaliijn zet in op het bibliotheekwerk voor kinderen (<18 jaar) en zet in op leesplezier en het opdoen van lees en taalvaardigheden van jongs af aan. Hierbij zien wij het belang van de bibliotheek als partner van het onderwijs.

Programma 2: Digitaal weerbaar en gezond

Met deze programmaliijn zetten we in op het opdoen van digitale vaardigheden voor zowel jongeren als volwassenen. Hierbij speelt ook inzet op het Informatiepunt Digitale Overheid.

3. Programma 1: De start van een leven lang leesplezier

Eén van de grote maatschappelijke opgaven uit het bibliotheekconvenant waarvoor de bibliotheken staan, is het verbeteren van de leesvaardigheid en het vergroten van leesplezier onder kinderen. Leesplezier is fundamenteel voor het opdoen van lees- en basisvaardigheden en het creëren van een geletterde samenleving. Een goede start is van levensbelang.

“Al voordat kinderen naar de basisschool gaan, zijn er meetbare en aanhoudende verschillen in vaardigheden tussen de verschillende sociaaleconomische groepen. Deze verschillen verdwijnen niet gedurende hun jeugd en schooltijd.” – CPB Notitie Ongelijkheid van het jonge kind

Dit programma werkt doelgroepgericht per leeftijd van het kind. Deze indeling is gebaseerd op de verschillende interventies per leeftijdscategorie. Deze worden hieronder kort toegelicht.

BoekStart

BoekStart is een programma vanuit Stichting Lezen welke inzet op het voorlezen van kinderen tot vier jaar. Het inmiddels befaamde BoekStartkoffertje kan drie maanden na de geboorte van een kindje worden afgehaald bij de bibliotheek. Daarmee krijgt het kind ook een bibliotheekabonnement tot het kind 18 is. In de bibliotheek zijn er speciale boeken te vinden voor het voorlezen van kinderen, maar wordt ook hulp geboden bij het voorlezen.

BoekStart is actief in de kinderopvang. Kinderopvanglocaties kunnen daarvoor een dienstverlenings- of BoekStart abonnement voor afsluiten. Bij een BoekStart-abonnement worden de pedagogisch medewerkers bij de kinderopvang getraind tot het extra stimuleren van het voorlezen. In De Fryske Marren hebben op dit moment negen van de 35 kinderopvanglocaties een dienstverleningsabonnement voor BoekStart, maar is er nog geen BoekStartopvanglocatie.

De Bibliotheek op school (dBos) op het primair onderwijs

dBos biedt scholen een bibliotheekcollectie op de school, een half uur aan leesconsulent per 50 leerlingen en ontwikkelt de leesconsulent verschillende leesbevorderende activiteiten. dBos wordt niet kostendekkend aangeboden. Gemeente De Fryske Marren subsidieert voor een deel van de kosten per leerling.

dBos is een effectieve interventie op het gebied van leesplezier en leesvaardigheid. De resultaten worden jaarlijks met een landelijke monitor bijgehouden. De resultaten zijn als volgt:

- het landelijke leesbevorderingsprogramma is effectief in de strijd tegen laaggeletterdheid. Kinderen op scholen die de aanpak volgen, lezen méér en hebben een betere leesvaardigheid dan kinderen op scholen waar geen speciale aandacht is voor de boekencollectie. Zo scoren de leerlingen op scholen die deelnemen aan de Bibliotheek op school significant hoger op begrijpend lezen dan leerlingen op andere scholen (Nielen & Bus, 2016).
- Kinderen vinden lezen na verloop van tijd belangrijker dan leerlingen op een school zonder schoolbibliotheek (Kleijnen, 2016)

De effectiviteit van de interventie verschilt per doelgroep. Meisjes vinden lezen veel leuker en lezen daarom ook meer dan jongens. Daarnaast heeft verhogen van de leesfrequentie vooral effect op kinderen die al lezen. Kinderen die nog niet lezen hebben extra begeleiding nodig. Voor kinderen met dyslexie of grote leesmoeilijkheden sluit dBos niet voldoende aan.

De conclusie is dat dBos een interventie is die in zijn algemeenheid werkt, maar dat aanvullend maatwerk en aandacht voor het niet-lezende kind nodig blijft.

Leeftijd 0-2

Voor kinderen zijn de eerste duizend dagen fundamenteel in het voorkomen van taalachterstanden, maar ook in het creëren van kansengelijkheid. Daarom is het belangrijk dat kinderen zo vroeg mogelijk in aanraking komen met taal en veel met ze gesproken en voorgelezen wordt. Om deze reden is in De Fryske Marren al een aantal jaren een BoekStartcoach aanwezig op het consultatiebureau. Deze BoekStartcoach biedt ouders hulp in hoe voor te lezen en bieden talige interactie aan met het kind. Het doel is om via het contact met ouders hun deskundigheid te bevorderen en voorbeeldgedrag op het gebied van voorlezen te laten zien in de hoop dat dit thuis wordt doorgezet. Deze BoekStartcoach zet gemeente De Fryske Marren ook deze beleidsperiode in.

Leeftijd 2-6

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) wordt aangeboden aan kinderen tussen de tweeënhalf en vier jaar. Peuters die een risico lopen op een (taal)achterstand kunnen een VVE-indicatie krijgen van de jeugdarts van de GGD. BoekStart is een interventie om deze kinderen extra in contact te brengen met taal en lezen. In Gemeente De Fryske Marren zijn er op dit moment geen kinderopvanglocaties met BoekStartlocaties.

Het is van belang dat op de kinderopvanglocaties waar kinderen met een VVE indicatie zijn, de pedagogisch medewerkers aanvullend geschoold zijn op BoekStart en de kinderen extra leesmiddelen aangeboden krijgen. Juist deze extra inzet kan de taalontwikkeling bevorderen mede omdat BoekStart ook inzet op ouderbetrokkenheid m.b.t. het voorlezen. Bibliotheken Mar en Fean krijgt de aanvullende opdracht om dienstverleningsabonnementen te promoten bij kinderopvanglocaties en gastouders.

Leeftijd 6-12

Op dit moment zijn tien van de 31 basisscholen in De Fryske Marren onderdeel van dBos. De 21 scholen die niet dBos zijn, hebben wel een dienstverleningsabonnement. Met dit dienstverleningsabonnement kan de school met een bibliotheekpas boeken lenen voor kinderen en is er een gratis groepsbezoek voor twee leerjaren opgenomen, maar geen leesconsulent die inzet op leesplezier en -bevordering. Alle scholen in de dorpen waar geen bibliotheek in het dorp is, hebben op dit moment al wel een bibliotheekcollectie binnen de school.

Voor het creëren van gelijke kansen zet gemeente De Fryske Marren in op het aantal dBos basisscholen in de komende periode te verhogen. Dit doen we door Bibliotheken Mar en Fean de opdracht te geven:

- om alle PO scholen een dBos abonnement te laten afsluiten voor het onderdeel van een aanwezige leesconsulent en leesbevorderende activiteiten. Waarbij geldt dat voor de dorpen waar een bibliotheek aanwezig is, deze scholen niet aanvullend een collectie op de scholen krijgen.

Bibliotheken Mar en Fean geeft aan dat de eigen financiële bijdrage per leerling voor dBos drempelverhogend werkt. In de komende beleidsperiode wordt onderzocht met Bibliotheken Mar en Fean en het primair onderwijs of de eigen financiële bijdrage voor scholen daadwerkelijk drempelverhogend werkt en of het zinvol is om in een toekomstige beleidsperiode deze omlaag te brengen en/of in de toekomst dBos kostendekkend te subsidiëren.

Leeftijd 12-18

Op het voortgezet onderwijs is dBos ook actief. Het is van belang dat bij deze groep kinderen er sprake is van blijvend leesplezier, zodat de leesvaardigheden niet teruglopen. In De Fryske Marren hebben alle drie VO scholen een bibliotheek op school abonnement afgesloten bij Bibliotheken Mar en Fean.

4. Programma 2: Digitaal weerbaar en gezond

Het digitale leven heeft zich in de afgelopen dertig jaar behoorlijk ontwikkeld. De één is digitaal vaardig en zit meer dan 6 uur per dag achter een scherm, de ander is niet digitaal vaardig en wellicht digitaal laaggeletterd. Daarnaast spelen er ook gevaren binnen de digitale wereld en digitale dienstverlening. Deze programmalijn sluit aan bij het meerjarenbeleidsplan dat Bibliotheken Mar en Fean zichzelf ten taak heeft gesteld voor de periode 2023-2026.

Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)

Vanaf 2023 zijn gemeenten verantwoordelijk voor het IDO. We zien dat inwoners het digitale leven soms als lastig ervaren. Een IDO biedt laagdrempelig, gratis en voor iedereen toegankelijke ondersteuning bij vragen over het gebruik van de digitale overheid. In de komende beleidsperiode willen we met Bibliotheken Mar en Fean het IDO doorontwikkelen en de klantreis zo optimaal mogelijk maken. Ter ondersteuning van het IDO breidt Bibliotheken Mar en Fean het aanbod van digitale cursussen uit. De financiering van het IDO verliep tot 2023 rechtstreeks aan de bibliotheken, maar is sindsdien via een specifieke uitkering overgedragen naar de gemeenten.

Digitale weerbaarheid en veiligheid

Steeds meer (overheids) diensten worden digitaal aangeboden waardoor de dienstverlening ook buiten openingstijden gerealiseerd kan worden. De digitale wereld kent namelijk ook gevaren zoals tot het verspreiden van desinformatie en het in de hand werken van eenzaamheid, angst, en polarisatie. De bibliotheek is een steunpunt voor digitale vaardigheden. De bibliotheek biedt cursussen, informatieavonden en informatie om inwoners digitaal weerbaar te maken en inwoners te ondersteunen veilig om te gaan met diverse e-services.

Cyberpesten en de gevaren van sexting

Kinderen zijn op jonge leeftijd al digitaal vaardig en maken veel gebruik van diverse sociale media. De keerzijde van de digitale wereld is dat kinderen al op jonge leeftijd in aanraking kunnen komen met cyberpesten en de gevaren van sexting. Het bibliotheekwerk kan bestaande programma's op deze onderdelen ondersteunen door bijvoorbeeld voorlichting en bewustwording.

5. Financiën

Huidige middelen

Bibliotheken Mar en Fean ontvangt jaarlijks subsidie voor het uitvoeren van het bibliotheekwerk in Gemeente De Fryske Marren. Deze subsidie bedraagt in 2024 € 1.170.363.

In dit bedrag zijn drie niet-geïndexeerde bedragen opgenomen omdat deze afhankelijk zijn van specifieke uitkeringen en/of vastgesteld zijn in het beleidsplan Kunst en Cultuur:

€ 20.000 vanuit het VVE beleid;

€ 29.000 vanuit de Brede Regeling Combinatiefuncties.

€ 51.156 vanuit de Specifieke Uitkering Regeling Informatiepunt Digitale Overheid.

Benodigde dekking voor Beleidsplan Bibliotheken 2024-2027

Hieronder ziet u de aanvullende benodigde dekking die nodig is voor de uitvoering van het Beleidsplan Bibliotheken:

	2025	2026	2027	2028
Huidige subsidie aan de Bibliotheken*	€ 1.215.130	€ 1.215.130	€ 1.215.130	€ 1.215.130
Uitvoering beleidsplan/structureel tekort dichten	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
Totaal	€ 1.365.130	€ 1.365.130	€ 1.365.130	€ 1.365.130

* Indexatie op loon- en prijscompensatie voor 2026 t/m 2028 is nog niet meegenomen.

De genoemde € 150.000 is opgebouwd uit de opbouw en onderhoud van de programma's BoekStart en dBos zoals deze in dit beleidsplan zijn benoemd.³ Aanvullend op de uitvoering van het beleid dichten wij voor de jaren 2025 en 2026 het structurele tekort van Bibliotheken Mar en Fean. Wij werken met Bibliotheken Mar en Fean aan een nieuwe financiering via een producten- en dienstencatalogus. Vanaf 2025 vragen wij van Bibliotheken Mar en Fean dat zij hun kosten beperken en gaan wij geen exploitatietekorten dekken. Het totale budget zoals in de tabel genoemd staan, zijn leidend voor de subsidie aan Bibliotheken Mar en Fean.

Wetswijziging en extra middelen in het gemeentefonds

Het vorige kabinet heeft in 2022 aangekondigd dat vanaf 2025 een wijziging optreedt in de Wsob. Bij deze wetswijziging wordt de zorgplicht voor bibliotheken vanuit de gemeenten opgenomen en € 58,7 miljoen worden toegevoegd aan het gemeentefonds. Op het moment van schrijven is deze wetswijziging uitgesteld naar 2026. Wel is duidelijk dat vanaf 2025 er aanvullende middelen in het gemeentefonds terecht komen. Er is nog geen duidelijkheid over de verdeelsleutel en de specificaties van deze aanvullende middelen. De verwachting is dat dit rond de € 2,95 per inwoner zal zijn. Dit beleidsplan loopt vooruit op de wetswijziging en eventuele toekenning van middelen vanuit het Rijk. Hierdoor stellen wij u voor via de reguliere planning en controlcyclus de middelen aan te vragen en niet te oormerken bij een circulaire.

Uitvoering

Aan de beleidsdoelen wordt jaarlijks een uitvoeringsplan gekoppeld met prestatieafspraken waaraan Bibliotheken Mar en Fean zich dient te houden. In dit uitvoeringsprogramma wordt de fasering en omvang van de uitvoering van het beleid vastgesteld en hoe deze past binnen een structureel gezonde begroting.

³ De uitvoering op de andere onderdelen van dit beleidsplan wordt gedekt uit de nu beschikbare subsidie aan Bibliotheken Mar en Fean.